

ZIUA TATĂLUI

George Lateș¹

Prin paralelism dai și ca reacție machistă 9 martie, s-a instituționalizat, în Occidentul catolic și protestant, evident secularizat, ca Ziua Tatălui, chiar cu mult înainte ca 8 martie să fie celebrată ca Ziua Mamei, prin extensie devenind și Ziua Femeii. Plasarea la început de primăvară a celor două zile ține cont de biologia reproductivă și de cultura războinică, prezentă din Antichitate încă în mentalul colectiv. Deloc întâmplător denumirea lunii derivă din Marte, zeul războiului la vechii romani. Așa se face că obiceiul Mărțișorului s-a practicat și încă rezistă la agresiunea comercială în Nordul țării cu o evidentă tentă masculină. Talismanul cu șnur roșu și alb se plasa de fete și femei pe căciulile flăcăilor și bărbaților ce plecau la război când se topeau zăpezile și se iveau ghiociei, iar dragobeții dădeau semne de neliniște. 8 Martie a apărut ca inițiativă feministă, validată ulterior de instituții internaționale. Pentru că validarea s-a raportat la o inițiativă socialistă, pe fondul anticomunismului belicos, centrul de greutate al celebrării Zilei Mamei a rămas zona fostelor țării socialiste.

Chiar dacă nu se sărbătorea (condiția obligatorie a sărbătorii e accesul la sacru) Ziua Tatălui are suficientă, chiar mai multă deschidere spre religios. Trei sunt punctele de sprijin ale acesteia, demne de luat în calcul când se pune în relație ziua de 9 cu cea de 8 martie. Prima distincție, care se impune aproape de la sine este cea dintre sacru și profan, altfel spus dintre religios și secularizat. Dacă Dragobetele, Mărțișorul și Ziua Mamei n-au nicio încărcătură de sacru religios, 9 martie, Ziua Tatălui (nu a bărbatului, marcată și aceasta într-un calendar profan) are suficiente elemente de religiozitate pentru a-i conferi statut de sărbătoare. În primul rând, Biserica Ortodoxă oficiază slujbe de pomenire a celor 40 de mucenici, martiri ai credinței creștine. În al doilea rând Tatăl face trimitere directă la divinitate, și de aceea creștinii îl invocă de fiecare dată când își fac semnul crucii și ori de câte ori se referă la Sfânta Treime. În al treilea rând, Sărbătoarea Tatălui coincide de cele mai multe ori cu postul pascal, ceea ce-i conferă un plus de încărcătură, de smerenie și cumpătate.

Din păcate, în mentalul popular s-a împământenit ideea că bărbații ar trebui să îngurgiteze 40 de pahare cu vin sau altă licoare, că doar nu e degeaba ziua lor, în care –și iau revanșa față de evenimentul de 8 martie. Bine că n-au aflat marii comercianți de potențialul mercantila sărbătorii, căci altfel nu s-ar fi dat în lături de la un profit substanțial. Probabil însă că în curând ceea ce e celebrat cu destul fast în lumea catolică și protestantă va fi extins și-n arealul

¹ Conf.univ.dr., Universitatea Danubius din Galați

Comenessul ortodox din Sud-Estul european, evident din rațiuni comerciale, nicidecum religioase. Poate că o inițiativă a Bisericii Ortodoxe, care să premeargă manipularea comercială, a întârzia măcar, dacă n-ar putea să stopeze ceea ce vine cu pași repezi spre noi, pe un fond de secularizare și mondializare, tot mai frecvente în viețile noastre de fiecare zi.

N.B. Inițiativa Editurii Universitare Danubius, a Bibliotecii Universitare Benone Pușcă și a Departamentului Media de a oferi periodic astfel de Buletine Informativ o dorim să devină o formă permanentă de prezență culturală în spațiul universitar și în cel public. Așteptăm sugestii pentru viitoarele ediții ale B.I.